

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

VI. quamquam ejus caussam nonnulla adjuvant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A sui Platonis Idea perpulerunt. Itaque genera & species Deo esse coeterna eatenus dixerit, quatenus Deus ab omni retro aëvo ea in mente habuit.

V. Verumtamen quantumvis hæc diserte videatur affirmasse Origenes, id tamen præmisit in Proemio librorum *ὅτι ἀρχαί*. Est præterea illud Ecclesiastica predicatione desinitum, quod mandus iste factus sit, & à certo tempore caperit, & pro ipsa sui corruptione solvendus. Quid tamen ante hanc mundum fuerit, aut quid post mundum erit, iam non pro manifesto multis innotuit: non enim evidenter de his in Ecclesiastica predicatione sermo profertur. Quorum rerum obscuritatem significari ait per alas illas quatuor Seraphimorum duorum, quæ Dei faciem ac pedes velabant. Unde existimari potest, quæcunque super hoc argumento conscripsit, velut meras conjecturas proposuisse, non tamquam dogmata asseverasse.

B Prætermittere vero minime decet illud Hieronymi è libr. 1. in Epist. ad Tit. non longe ab initio: *Sex millia necdum nostri orbis impleantur anni, & quantas prius æternitates, quanta tempora, quantas sæculorum origines fuisse arbitrandum est, in quibus Angeli, Throni, Dominationes, ceteraque Virtutes seruerint Deo, & absque temporum vicibus, absque mensuris, Deo iubente, substituerint.* Materiam autem à Deo ante mundum creatam posuerunt Philo, Tatianus, Lactantius, & alij, ex qua mundum postea fabricaverit.

C VII. Multorum disputationibus ita celebrata est ea Origenis opinio, quæ Paradisi configurationem ad allegoricam expositionem detorquet, ut nostrum quoque postulare videatur examen. Arbitratus ille est Paradisum hunc qui terrestris vulgo dicitur, positum in tertio cælo fuisse; arbores vero, aliaque quibus velut terrestris quidam notatur locus, ac reliqua denique omnia allegorice explicavit: nam animas in cælo degentes, per Adamum & Evam in Paradiso creatos signari opinatus est; crimina quæ illic animæ admittunt, per vetiti mali esum; animarum exilium propter delicta, per expulsionem primorum parentum è Paradiso; terrenum corpus & mortale animabus impositum, per scortas tunicas, quibus Adamum & Evam Deus induit.

Id ipsi obijciunt Methodius apud Epiphanius Har. 64. cap. 47. & Photium Cod. 234, Eustathius De Engastrimycho, ipse Epiphanius capit. 4. ejusdem Hæreseos, & in Ancorato, cap. 54: quibus locis ostendunt opinionem suam firmasse Origenem hoc Pauli testimonio 2. Cor. 12. 2, 3, 4. ubi raptum se fuisse ait in tertium cælum, & in Paradisum; ex eoque collegisse idem esse Paradisum ac tertium cælum; quod negant Methodius &

D Epiphanius, Paradisum à tertio cælo distinguendum esse asserentes. *Quis audiat, inquit alibi Epiphanius, in tertio cælo donantem nobis Origenem Paradisum, & illum quem Scriptura commemorat, de terra ad cælestia transferentem, & omnes arbores, quæ scribuntur in Genesi, sic allegorice intelligentem, quod scilicet arbores Angelica fortitudines sunt, cum hoc veritas non recipiat? & postea: Sed dicit: Legimus quod S. Paulus raptus sit usque ad tertium cælum, & usque in Paradisum. Bene dicit: Quando ponit tertium cælum, & postea addit, Et in Paradisum; ostendit alibi esse cælum, & alibi Paradisum.* Atque id Iohanni Hierosolymitano objectum, minime ab ipso purgatum fuisse ait Hieronymus Epist. 61. ad Pammach. cap. 3. qui & in caput 10. Danielis, *Lorum, inquit, deliramenta conticescant, qui umbras & imagines in veritate quaerentes, ipsam conantur evincere veritatem; ut flumina & arbores & Paradisum potent allegoria legibus se debere subtrahere.* Sophronius quoque in Epistola ad Sergium, & Anastasius Sinaita libr. 7. Anagog. Contemplat. & Iohannes Damascenus in libro De hæresib. & Cedrenus, Paradisi plantationem ab Origenistis sublatam, corpus Adamo & Evæ detractam, & serpentis colloquium refutatum criminantur. Sed audiamus ipsum Origenem: *Cuinam quæro, inquit, sensum habenti convenienter videbitur dictum, quod dies prima, & secunda, & tertia, in quibus & vespera nominatur & mane, sine tunc sine Sole, & sine Luna, & sine stellis; prima autem dies sine cælo? Quis vero ita idiotas invenitur, ut putet velut hominem quandam agricolam Deum plantasse arbores in Paradiso, in Eden contra Orientem, & arbores vitæ plantasse in eo, id est lignum visibile, & palpabile, ita ut corporalibus dentibus manducant quis ex ea arbores vitam percipiat? & rursus ex alia manducant arbores boni & mali scientiam capiat? Sed & illud quod Deus post meridiem deambulare dicitur in Paradiso, & Adam latere sub arbores, eoque idem nullum arbitror dubitare, quod figurali tropo hæc à Scriptura preferantur, quo per hæc quedam mystica indicentur.* Vide item Homil. 1. in Genes. & libr. 4. contr. Cels.

F In eam sententiam traxit Origenem Philo ad allegoriam hæc ipsa itidem flectens in fine libri De opificio sex dierum, & in 1. libr. allegor. Legis. traxit & Papias, & Irenæus, & Pantænus, & Clemens Alexandrinus, quos Paradisi descriptionem ad mysticam expositionem deflexisse narrat Anastasius Sinaita libr. 7. Anagog. Contemplat. eorumque deinde exemplo Gregorium utrumque. Origenem vero secutus est Ambrosius, & Paradisum terrestrum in cælo tertio collocavit, eodem innixus Pauli loco, ex quo opinioni suæ robur addidit Origenes existimavit. Hæc ille quidem in libro De Paradiso, cap. 3. quamvis alibi in 1. cor. 6. Paradisum terrestrum ab eo distinguit, in quem sublatus fuit Paulus. At in Epistola ad Sa-

Orig. Hom. 4. in Iosam.

Epiphanius in Epist. ad Iosam, Hierosol. cap. 3.

Orig. libr. 4. De Iosam. cap. 2.